

Velitelské shromáždění 2022: Projev předsedy vlády

22.11.2022 - | Ministerstvo obrany ČR

Své vystoupení nemohu zahájit ničím jiným než válkou na Ukrajině. Rusko v posledních dvaceti letech systematicky podkopávalo mezinárodní řád. Mnohokrát porušilo jak nepsaná pravidla mezinárodních vztahů, tak konkrétní dohody. Současná agrese proti Ukrajině, která trvá už devět měsíců, je však něco mimořádného.

Naše pozice je od začátku naprosto jasná – musíme Ukrajině pomoci, musíme přispět k tomu, aby tato agrese skončila co nejdřív. Je v našem zájmu, aby ruská hrozba v Evropě skončila. Česká republika Ukrajině bezprostředně po jejím napadení nabídla všestrannou pomoc, která pokračuje dosud. Podporujeme ji materiálně a humanitárně, aby přežila a mohla fungovat jako nezávislý stát.

A byli jsme také jedni z prvních, kdo Ukrajincům dodali zbraně a munici. Chci vám poděkovat za to, že jste tyto operace dokázali spolehlivě zabezpečit. Především díky vám jsme se zařadili mezi nejvýznamnější podporovatele Ukrajiny v Evropě.

Významným příspěvkem Česka k obraně Ukrajiny je také poskytování výzbroje a výcviku. Vláda 16. listopadu schválila pobyt a výcvik ukrajinských vojáků na českém území, který opět zabezpečí Armáda ČR. Podle schváleného mandátu počítáme se sérií pěti rotací, pokaždé s kapacitou až 800 vojáků. Tato pomoc zatím vychází z bilaterální dohody mezi Českem a Ukrajinou, ale výhledově ji převedeme pod asistenční misi EU (naše zapojení do této mise ještě musí schválit parlament).

Rizika přirozeně doléhají přímo na Českou republiku a je naší povinností na ně reagovat, a to v první řadě zvyšováním připravenosti naší armády. Naše vláda od začátku kladla důraz na modernizaci ozbrojených sil a na to, abychom pro vás zajistili adekvátní zdroje.

Jsou to závazky, které jsme začlenili do svého programového prohlášení, a paní ministryně Černochová je pak dále rozpracovala ve svém Desateru pro obranu. Situace na Ukrajině jen potvrdila, že to byla správná rozhodnutí a správné priority.

Od začátku také počítáme se splněním slibu, že budeme do obrany investovat 2 % HDP ročně. Letošní výdaje na obranu činí 89,1 miliardy, což je 1,35 % HDP, pro příští rok počítáme s částkou 111,8 miliard, tj. 1,51 % HDP, a částka by se měla dále navyšovat – tak, jak to dovolí rozpočtová situace a kapacity obranného průmyslu. 2 % výdajů na obranu chceme dosáhnout již v roce 2024.

Jedním z cílů těchto investic je rychlé dokončení akvizic. Jsem moc rád, že se pohnuly dlouho zmrazené projekty a chci paní ministryni poděkovat za osobní nasazení v těchto věcech.

Podařil se zásadní posun v akvizici nových bojových vozidel pěchoty, s Německem jsme dojednali mechanismus pořízení nových tanků, Spojené státy nám dodají osm dalších helikoptér a uvolnily na modernizaci české armády pomoc dosahující téměř 3 mld. korun. Zároveň s nimi jednáme o pořízení letounů F-35, které naše letectvo posunou do 21. století. To jsou dobré zprávy. Rozhodně chceme využít veškeré příležitosti k modernizaci Armády České republiky.

Pokud tato válka přinesla něco pozitivního, je to nalezení jednoty mezi západními zeměmi a posílení akceschopnosti našich mezinárodních institucí. Na rozdíl od předchozích ruských provokací tentokrát nezůstalo jen u diplomatických nót a symbolických sankcí.

Primárním rámcem naší bezpečnosti je Severoatlantická aliance, která rychle posílila obranu východního křídla a daří se jí posilovat efektivitu kolektivní obrany. Síla NATO samozřejmě závisí na plnohodnotném zapojení všech jeho členů. Zde je před námi stále kus práce, protože bohužel stále máme mezery v naplňování aliančních Cílů výstavby schopností, a musíme tedy pracovat na tom, abychom je odstranili.

Na druhou stranu zde chci ocenit aktivní roli armády v zahraničí: vedeme mnohonárodní bojové uskupení na Slovensku, významně přispíváme do podobných aliančních uskupení v Pobaltí, dokázali jsme operativně prodloužit působení našich vzdušných sil v Litvě.

Česká armáda si kromě toho vybudovala skvělé jméno na zahraničních misích v Kosovu, Bosně a Hercegovině, v Mali, Iráku a Kuvajtu, na Sinajském poloostrově nebo na unijní misi bojující proti nelegální migraci ve Středomoří. Významně tím přispíváte k mezinárodní bezpečnosti i k propagaci dobrého jména České republiky ve světě, a proto bych vám za tuto dobrou práci chtěl zvlášť poděkovat.

Před dvěma týdny jsem měl možnost osobně navštívit základu v egyptském Sharm el Sheiku, kde čeští vojáci už deset let vykonávají velmi dobrou práci. Ocenění této práce od velitele základny a zástupců ostatních zemí bych proto chtěl předat i vám zde.

Vedle NATO bych rád vyzdvihl i pozitivní posuny v Evropské unii. Ta rychle dosáhla shody na sérii sankčních balíčků vůči Rusku a dokázala celkově vystupovat jako jednotný, sebevědomý aktér. Takzvaný Evropský mírový nástroj dnes hraje stěžejní roli ve financování podpory Ukrajiny, a například právě spouštěná výcviková mise pro Ukrajinu je důkazem, že užitečnost EU se už neomezuje jen na „měkkou sílu“, ale že dokáže být – komplementárně k NATO! – užitečná i vojensky. Jsem rád, že k tomu přispěla i Česká republika, která aktuálně předsedá Radě EU.

Celkově můžeme být spokojeni s tím, jak pevnou součástí západního společenství dnes Česká republika je, že se nám daří aktivně přispívat k věrohodné obraně NATO nebo že jsme jedním z největších dodavatelů vojenského materiálu na Ukrajinu. To jsou všechno úspěchy, na které bychom měli být hrdí a kterých bychom bez spolehlivé armády nikdy nemohli dosáhnout.

Zároveň však ani na minutu nesmíme ztratit ostražitost, protože čelíme nebyvalé kombinaci hrozeb. Vždy je tu riziko eskalace konfliktu, jak ukázal nedávný dopad raket na polské území. Je tu i riziko útoků na kritickou infrastrukturu, což dokumentují nedávné výbuchy plynovodů v Severním moři. Čelíme ruským hybridním útokům a propagandě, která se snaží šířit lži o této válce a znejistit veřejnost. A pak tu máme řadu nepřímých nástrojů a strategií, kterými Rusko vyvíjí nátlak na západní země – zneužívání migrace vyvolané cílenými útoky na ukrajinskou infrastrukturu, destabilizace trhu s energiemi a podobně.

Shrnuto, agrese Ruska na Ukrajině je pro nás drsnou lekcí. Ukazuje, že válčení na zemi, ve vzduchu a na moři není minulostí, jak někteří očekávali. Válka se nepřesunula, ale spíše rozšířila, takže probíhá paralelně na mnoha úrovních. Konvenčním i hybridním způsobem, pomocí ekonomického tlaku nebo špionáže.

Proto musíme neustále pracovat na tom, abychom byli připraveni. Je třeba pozorně sledovat průběh této války a využít tuto zkušenost při aktualizaci základních strategických dokumentů, která by měla proběhnout příští rok a která budou formovat naši obranu a bezpečnost po následujících letech.

V souvislosti s těmito náročnými požadavky chci ještě jednou ocenit službu pana generála Opaty a zároveň se moc těším na spolupráci s novým náčelníkem Generálního štábu panem generálem Karlem Řehkou. Generál Řehka se své funkce zhostil v mimořádně složité době, ale jeho široké

zkušenosti a výsledky jsou myslím dobrou zárukou, že se Česká republika na svou armádu bude moct i nadále spolehnout.

Dámy a pánové, uvědomuji si, že na vás máme vysoké nároky. Kromě ryze vojenských věcí armáda významně pomáhá i při plnění civilních úkolů. Hráli jste nezastupitelnou roli během covidu, nabídli jste svoje kapacity při mimořádných událostech, jako byl požár v Českém Švýcarsku, aktuálně pomáháte chránit česko-slovenskou hranici proti nelegální migraci.

Vím, že je to někdy složité, ale jsem si jist, že tato vaše pomoc má významný dopad na to, jak na vás lidé pohlíží. Naši občané armádě dlouhodobě věří, což je žádoucí mimo jiné proto, že díky tomu můžeme snadněji získat politickou podporu na další navyšování investic do armády a do zlepšení podmínek vaší práce.

Když mluvím o tom, že musíme být připraveni, je jasné, že vůbec nejdůležitější je připravenost ozbrojených složek. Obyvatelé České republiky spoléhají, že je ochráníte, a já vám chci jménem vlády potvrdit, že uděláme vše pro to, abychom vám k tomu vytvořili podmínky.

Děkuji vám za vaši práci a za odhodlání, se kterým přispíváte k obraně naší země.

<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/velitelske-shromazdeni-2022:-projev-predsedy-v-lady-240659>